

2021-6

26. november 2021

All. nr./notatnr.:

2021-104-0017-16

Sull./sagsbeh.: MALL

Meeqqap tapersersortitut ikiortilerneqarnissaanik qinnuteqaat kommunip ingerlatsiviani suliamik suliarinninnermi peqataasinnaassuseqannginneq pissutigalugu qisuariarfigineqanngitsoq

Innuttaasup panimmi tapersersortitut ikiortilerneqarnissaanik qinnuteqaammi Qeqqata Kommunianut 2019-imi oktoberimi tunniussami kommunimit aalajangiiffigineqarsimannginna 2021-mi aprilimi naammagittaalliuutigaa.

Meeraq tapersersortitut ikiortilerneqassasoq kommuni 2021-mi majimi, innuttaasup qinnuteqaateqarneranik ukioq ataaseq affarlu sinnerlugit qaangiuttut, aalajangiivoq.

Ombudsmandip misissuineranut atatillugu kommunip ilaatigut oqaatigaa innuttaasup kommunimi ingerlatsivimmi sulianik suliarinnittunik privatimik ikinnguteqarnera tapersersortitut ikiortiliisoqarnissaanik qinnuteqaatip suliariniarneqarneranut akornutaasimasoq.

Ombudsmandi eqikkaalluni ilaatigut inerniliivoq piffissap kommunip suliamik suliarinninnerani atorpeqartup sivilissusia isorisariaqarlunnartuusoq, Ombudsmandillu paasinninnera unaavoq tamanna kommunip suliamik suliarinninnermi peqataasinnaassuseqarneq/peqataasinnaassuseqannginneq pillugu isiginninneranik pingaartumik pissuteqartoq.

Ombudsmandip oqaatigaa innuttaasup qinnuteqaataa kommunip suliarisinaasimagaluaraa, soorlu sulianik suliarinnittut "sulianik paarlaateqatigiinneri-

sigut” assigisaanilluunniit iliuuseqarnermigut. Ombudsmandi aammattaaq isumaqarpoq suliaasat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 4, imm. 1-ip kommuni pisut ajornarnerpaaffianni suliamik suliarinnittup suliamik pineqartumik suliarinnitsinnissaanut naammattumik periarfissaqartikkaa.

Ombudsmandip tamanna tunngavigalugu oqaatigaa kommunip qinnuteqaat tigungeqarniariartoq - kommunimi suliamik suliarinninnermi peqataasinnaassuseqarnek/peqataasinnaassuseqanngineq pillugu isiginninneq apeqqutaatinnaagu - isumaginninnikkut misissuineq aallartisarsimasariaqaraluaraa.

Meeqqanik tapersersuisarneq pillugu nalunaarummi § 3, imm. 1-ikkut aalajangersarneqarpoq isumaginninnikkut misissuineq aallartisaanerup kingornatigut kingusinnerpaamik aallaavittut qaammatit marluk qaangiunneranni inaarlugu suliarineqarsimassasoq.

Ombudsmandip paasinninnini una tamatumunnga peqatigitullugu oqaatigaa, tassalu kommuni isumaginninnermik misissuinerup inaarlugu suliarineqarnerata kingornatigut ingerlatsinnermi ileqqorissaarnerup piffissallu suliamik suliarinninnermut atorpeqartup qaammatinik marlunnik sakkortusisamik piusaqaataanerata nassatarisaannik tapersersortitut ikiortiliisoqarnissaanik saapatit akunerisa arlallit sivisunerpaamilluunniit qaammatialunnguit qaangiutinninneranni aalajangiisariaqartoq.

Ombudsmandip paasinninnera taamatuttaaq unaavoq isumaginninnikkut misissuineq qinnuteqaateqartoqarneranit qaammatit marluk iluanni inaarlugu suliarineqarsinnaanngitsoq paasinarsimmat kommunip innutaasoq tamatumunnga nalunaarfigisimasariaqaraluaraa, meeqqanik tapersersuisarneq pillugu nalunaarummi § 3, imm. 2-kkut aalajangersarneqartut. Kommuni piffissap suliamik suliarinninnermut atorpeqartup qanoq sivisutiginissaanik naatsorsuutiginninnerminik innuttaasumut paasissutissiinngikkallartillugu innuttaasoq kommunip tamatuma saniatigut ingerlatsinnermi ileqqorissaarneq tunngavigalugu qaammatit pingasukkaarlugit nalunaarfigisarsimasariaqaraluarppaa.

Ombudsmandi aammattaaq isumaqarpoq innutaasup suliami nukingisaarutai kommunip tiguniariarlugit akisarsimasariaqaralarai.

Ombudsmandip paasinninnera unaavoq kommunip suliaq taanna pissutigalugu suliani tassunga assingusuni piffissaq suliamik suliarinninnermut atorpeqartoq siviisooq pinngitsoortinniarlugu qanoq iliuuseqarnissani isumaliutersuutigisariaqaraa. Ombudsmandi taamatutaaq isumaqarpoq kommuni sulisut suliamik aalajangersimasumik suliarinninnermi peqataasinnaassuseqaratik naliliippata siuniassami qanoq iliuuseqartassanersoq kommunip iluani tunaartarisassanik aalajangersaasoqarnissaa kommunip isumaliutersuutigisariaqaraa.

Ombudsmandip kommuni tamanna tunngavigalugu qinnuigaa oqaaseqaatini kommunip qanoq iliuuseqarnissaanut pissutissaqalersitsinersut nalunaaruti-geqqullugu.

(Oqaaseqaat 26. november 2021-meersoq, j.nr. 2021-104-0017)

Ombudsmandip oqaaseqaataa:

1. Suut misissorpakka?

1.1. Suliamik suliarinninninni kommunip piffissaq suliamik [innuttaasup] panimmi [...] tapersersortitut ikiortilerneqarnissaanik qinnuteqaataanik kommunip 21. oktober 2019-imi tigusaqarneranit [...] tapersersortitut ikiortilerneqarnissaanik kommunip oqaasiinnartigut 31. maj 2021-mi aalajangiinerata tungaanut suliarinninnermut atugaa isummerfiginiarlugu aalajangerpunga.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigaara meeqqat sunngiffimmi ornittagaata pisor-taata [meeqqap] tapersersortitut ikiortilerneqarnissaanik 27. august 2019-imili qinnuteqaateqarsimanerata suliami allagaatinit erserana kommunilu tamanna tunngavigalugu suliamik suliarinninnermik aallartissimasariaqaraluarnersoq oqaaseqaammi matumani isummerfiginngikkiga.

Tamatumani Ombudsmandi pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 7-imi, 1. juni 2017-imeersumi § 14, imm. 1 innersuussutigaa, tassuunalu aalajangersarneqarpoq naammagittaalliuut misissuinermik aallartitsinermut pissutigissallugu naammannersoq Ombudsmandip aalajangissagaa.

Kommunip suliap ingerlanerani [innuttaasumut] nalunaaruteqartarsimanginnera kiisalu [innuttaasup] tapersersortitut ikiortiliisoqarnissaanik qinnuteqaataata tunniunneqarneranit nukingisaarutigisarsimasaanut kommunip akissuteqartarsimanginnera tamatuma saniatigut isummerfigaakka.

Kiisalu [innuttaasup] panimmi tapersersortitut ikiortilerneqarnissaanik qinnuteqaataanik ilaatigut kommunip suliaasaqarfimmi tassani atugassiissutinik amigateqarnera ilaatigullu kommunip qinnuteqaammik suliarinninnermi peqataasinnaassuseqannginneranik naliliineq pissutigalugit suliamik suliarinnissimanginneq pillugu kommunip oqaaseqaataa isummerfigaara.

1.2. Danmarkimi atuakkiaasimasut aamma Folketingip Ombudsmandiata periaasia oqaaseqaatinni arlalitsigut allaavigisarpakka. Kalaallit Nunaanni inatsiseqartitsinikkut tunngaviup Danmarkimilu inatsiseqartitsinikkut tunngaviup pingaarnerusutigut assigiinnerat tamatumunnga pissutaavoq.

Oqaaseqaatiga imatut tulleriinnilerneqarpoq:

- Immikkoortoq 2. Suliaq pillugu naatsumik oqaatigisassat
- Immikkoortoq 3. Inatsiseqartitsinikkut tunngavigisaq
- Immikkoortoq 4. Kommunip isumaa
- Immikkoortoq 5. Uanga naliliinera
- Immikkoortoq 6. Kommunip malitseqartitsiviginninnera

Oqaatigaara suliap ingerlasimanerata allaaserineqarnera oqaaseqaammut tulliummat.

2. Suliaq pillugu naatsumik oqaatigisassat

[Innuttaasup] panimmi tapersersortitut ikiortilerneqarnissaa kommunimut 21. oktober 2019-imi qinnuteqaatigaa.

[Innuttaasup] paasissutissat qinnuteqaatip kommunimi suliarineqarnerani atu-gassat tamatuma kingornatigut e-mailikkut 31. oktober 2020-meersukkut nas-siuppai.

[Innuttaasup] saaffiginnissutini akeqqullugit kommunimut e-mailikkut 30. de-cember 2019-imeersukkut, allakkatigut 22. oktober 2020-meersutigut kiisalu e-mailikkut 14. april 2021-meersukkut nukingisaarutigaa.

[Innuttaasup] panimmi tapersersortitut ikiortilerneqarnissaanik kommunip suli aalajangiisimanginnera uannut allakkatigut 22. april 2021-meersutigut naam-magittaalliuutigaa.

Sulisuma ilaata kommunimi sulisoq oqarasuaatikkut 27. april 2021-mi attaveqar-figaa, taassumalu ilaatigut oqaatigaa [innuttaasup] tapersersortitut ikiortiliiso-qarnissaanik qinnuteqaataa suliamik kommunip ingerlatsiviani suliarinninnermi peqataasinnaassuseqartoqannginnera pillugu suliarineqarsimangitsoq. Sulisup taamatuttaaq oqaatigaa suliaq attaveqaqatigiinni 2019-imi ataatsimiissutigine-qarsimasoq, kiisalu sulisup [innuttaasooq] sapaatit akunnerat ataaseq qaangiut-toq oqaloqatigisimagaa. Attaveqaqatigiinni ataatsimiittoqarsimaneranut sulisul-luunniit [innuttaasumik] oqaloqateqarsimaneranut uppernarsaatini suliami alla-gaatini tiguneqartuni peqanngilaq.

Kommunip suliamik suliarinnilluni iliuseqarsimaneranut, [innuttaasup] kom-munimut nukingisaarutaanut kommunip akissuteqarsimaneranut kommunilluun-niit suliap killiffianik [innuttaasumut] ingerlaavartumik nalunaaruteqartarsima-neranut suliami allagaatini tiguneqartuni aamma uppernarsaatissaqanngilaq.

Kommuni allakkatigut 29. april 2021-meersutigut qinnuigaara suliami allagaatit suliarlu pillugu oqaaseqaat uannut nassuteqqullugit. Suliap kommunimi peqa-taasinnaassuseqartoqannginnera pissutigalugu uninngasimaneranik kommunip 27. april 2021-mi paasissutissiissutigisaa kommunimut qinnutigisanni innersuus-

sutigaara. Kommuni qinnuigaara tamanna pillugu immikkut nassuiaateqaqqullugu.

Kommunip allakkat [innuttaasumut] 11. maj 2021-mi nassiuppai, kommunillu taakkunani oqaatigaa tapersersortitut ikiortiliisoqarnissaanik qinnuteqaammik suliarinnineq massakkut aallartisarneqartoq.

Suliami allagaatit kommunillu oqaaseqaataa 1. juni 2021-mi tiguakka.

Kommunip sulisuma ilaannut oqarasuaatikkut 21. oktober 2021-mi oqaatigaa [meeraq] tapersersortitut ikiortilerneqassasoq kommuni oqaasiinnartigut 31. maj 2021-mi aalajangiisimasoq.

3. Inatsiseqartitsinikkut tunngavigisaq

3.1. Piffissaq suliamik suliarinninnermut atorneqartoq

3.1.1. Tamanna meeqqap immikkut pisariaqartitsineranut annertuumik pingaaruteqartutut isigineqarpat tapersersuinissamik suliniuteqartoqassasoq kommunalbestyrelsi aalajangiissaaq. Tamanna meeqqat tapersersorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaanni nr. 20-mi, 26. juni 2017-imeersumi (matuma kingornatigut meeqqanik tapersersuisarneq pillugu inatsimmik taaneqartartussami) § 21, imm. 1-ikkut aalajangersarneqarpoq.

Tapersersuinissamik, soorlu tapersersortitut ikiortiliinissamik, neqerooruteqartoqannginnerani kommunalbestyrelsip meeraq oqaloqatigereersimassavaa, isumaginninnikkut misissuereersimassalluni kiisalu iliuusissanut pilersaarut suliarereersimassallugu. Tamanna meeqqanik tapersersuisarneq pillugu inatsimmi § 21, imm. 2 oqaaseqatigiit aappaasigut aalajangersarneqarpoq.

Isumaginninnikkut misissuinerup tapersersuiniutit suut meeqqamut ilaqutariinnullu naleqquttuunerannik qulaajaaneq nassuiaanerlu siunertaraa.

Meeqqanik tapersersuisarneq pillugu inatsimmi § 45, imm. 7-mi aalajangersagaqarpoq Naalackersuisut isumaginninnikkut misissuisarneq pillugu malittarisassa-

nik erseqqinnerusunik aalajangersaanissannut piginnaatitsisumik, matumani piffissaliussat ilanngullugit eqqarsaatigalugit. Piginnaatitsissut taanna Namminersorlutik Oqartussat meeqqat tapersersorneqarnissaat pillugu nalunaarutaanni nr. 16-imi, 8. november 2017-imeersumi (matuma kingornatigut meeqqanik tapersersuisarneq pillugu nalunaarummik taaneqartartussami) atorineqarsimavoq.

Meeqqanik tapersersuisarneq pillugu nalunaarummi § 3-ikkut makku aalajangersarneqarput:

”§ 3. Kommunalbestyrelsen meeqqap immikkut tapersersorneqarnissamik pisariaqartitsineranik **paasitinneqarnerata kingorna kingusinnerpaamik qaammatit marluk qaangiunneranni**, isumaginninnikkut misissuineq naammassineqassaaq. **Isumaginninnikkut misissuineq naammassineqarpat iliuseqartoqassanersoq suliarluunniit inarneqassanersoq allaganngorlugu aalajangiisoqassaaq.**

Imm. 2. Isumaginninnikkut misissuineq qaammatit 2-t qaangiutsinnagit naammassineqarsinnaanngippat kommunalbestyrelsen **naliliinerugallartoq suliarissavaa, tamannalu pillugu kiisalu misissuinerup naammassineqarnissaa ullormi sumi naatsorsuutigineqarnersoq angajoqqaatut akissussaasumut allakkatigut ilisimatitsissutitut nalunaarutigalugu.** [Uanga erseqqissaanera]

Taamaalilluni isumaginninnikkut misissuineq kommunalbestyrelsen, soorlu qinnuteqaateqartoqarneratigut, meeqqap immikkut tapersersorneqarnissaminik pisariaqartitsineranik paasisaqarnerata kingornatigut qaammatit marluk qaangiunneranni inaarlugi suliarineqarsimassasoq meeqqanik tapersersuisarneq pillugu nalunaarummi § 3, imm. 1-ikkut aalajangersarneqarpoq.

Aalajangersakkami tassani aammattaaq aalajangersarneqarpoq isumaginninnikkut misissuinerup naammassillugu suliarineqarneranut atatillugu suliap inaarlugi suliarineqarnerata kingornatigut tapersersuisoqarnissaanik aalajangiisoqartassasoq. Taamatut qaqugukku aalajangiisoqartassanersoq aalajangersakkami erseqqissumik takuneqarsinnaanngilaq.

Oqartussaasut piffissaq suliamik suliarinninnerminnut atortagaat pillugu ataatsimut malittarisassanik pisortat ingerlatsineranni suliasat suliarineqarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 8-mi, 13. juni 1994-imeersumi (matuma

kingornatigut suliasat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi taaneqatartussami) tamatuma saniatigut aalajangersaasoqarsimanngilaq.

Nalinginnaasumilli ilimagineqarpoq manna ingerlatsinermi ileqqorissaarnerup nassatarigaa, tassalu suliat piffissap naammaginantumik sivisussuseqartup iluani suliarineqartassasut pisariaqanngitsumillu sivitsuloorunneqartassanngitsut. Allatut oqaatigalugu suliat sapinngisamik pilertornerpaamik illersorneqarsinnaasumillu suliarineqartartussaapput.

Piffissaq oqartussaasut sulianik suliarinninnerminnut atortagaat pillugit piumasaqaatinik ataatsimut allaaserinnineq eqqarsaatigalugu suliat 2018-3, 2018-4, 2019-2 aamma 2020-1 nittartakkanni www.ombudsmandi.gl-imi nassaarineqarsinnaasut innersuussutigaaqka.

Inatsisilerineq pillugu atuakkiat, matumani Niels Fengerip atuakkiaani "Forvaltningsret"-imi (2018-imeersumi) qupperneq 688 ilanngullugu eqqarsaatigalugu, innersuussutigaaqka.

3.1.2. Pissutsit oqartussaasup nammineq iluani atuuttut suliap piffissami sivisuumi suliarineqarneranut pisuni aalajangersimasuni pissutaasinnaapput. Soorlu suliasat amerliartuinnarnerat, sulisussarsiniarnermi ajornartorsiutit amigartunilluunniit atugassiissuteqartoqarsimanera piffissap suliamik suliarinninnermut atorineqartup sivitsorneranik nassataqarsinnaapput.

Kalaallit Nunaanni Danmarkimilu Ombudsmandit periaasiini ataatsimut ilimagineqarpoq suliasaqarfimmi piffissap suliamik suliarinninnermut atorineqartartup ataatsimut isigalugu akuerineqarsinnaasup naliliivigineqarnerani pissutsit oqartussaasup nammineq iluani atuuttut annertunerusutigut isiginiarneqartussaangitsut. Pissutsit taamaattut taamaallaat pissutsit immikkut illuinnartut atuunneranni piffissamik suliamik suliarinninnermut atorineqartumik sivisunerusumik innuttaasup akuerinnittariaqarneranik nassataqarsinnaapput.

Taamaalilluni oqartussaasup amigartunik atugassiissuteqarfigineqarsimanera piffissamik suliasaqarfimmi pineqartumi suliamik suliarinninnermut atorineqartu-

mik akuerineqarsinnaasutut isigineqartumik sivitsuinnermut nalinginnaasumik tunngavilersuutaasinnaangilaq.

Oqaaseqaatiga 2018-3 nittartakkanni nassaarineqarsinnaasoq tamatumunnga atatillugu innersuussutigaara. Suliami tassani Qaasuitsup Kommuniata meeqqap tapersersuisoqarnissaanik qinnuteqaammik isummerfiginninnissaata tungaanut ukiut pingasut sinnerlugit ingerlasimapput. Oqaaseqaammi eqikkaallunga inerni-liivunga uanga paasinninnera unaasoq piffissaq akuerineqarsinnaangitsoq isori-sarialerujussuarlu pineqartoq – suliassaqarfimmi tassani sulisunik amigaateqartoqarsimanagera apeqqutaatinngu. Suliami tassani Ombudsmandeqarfimmi periaaseq siusinnerusukkumeersoq kiisalu Folketingip Ombudsmandiata oqaaseqaatigisartagaani isummat tassunga assingusut innersuussutigineqarput.

Kiisalu Niels Fengerip atuakkiaani "Forvaltningsret"-imi (2018-imeersumi) quppernerit 690-691 innersuussutigaakka.

3.2. Suliami illua'tungiusumut nalunaaruteqartarneq saaffiginnissutillu akineqartarnerat

Meeqqanik tapersersuisarneq pillugu nalunaarummi § 3, imm. 2-kkut aalajangersarneqarpoq isumaginninnikkut misissuineq qaammatit marluk qaangiutsinnagit naammassineqarsinnaangippat kommunip naliliinerugallartoq suliarissagaa, angajoqqaatut oqartussaassusermik tigummiaqartoq tamatuminnga allakkatigut nalunaarfigissagaa, misissuinerullu naammassineqarnissaa ullormi sumi naatsorsuutigineqarnerisooq ilanngullugu nalunaarutigissagaa.

Allatut oqaatigalugu meeqqanik tapersersuisarneq pillugu nalunaarummi immikkut erseqqissarneqarpoq isumaginninnikkut misissuineq sivitsuloorunneqarpat kommunip angajoqqaatut oqartussaassusermik tigummiaqartoq tamatuminnga nalunaarfigissagaa. Misissuinerup qaqugu naammassineqarnissaa naatsorsuutigineqartoq kommunip tamatumunnga atatillugu paasissutissiissutigissavaa.

Tassani aamma ilaavoq ingerlatsinermi ileqqorissaarnerup matuminnga nassataqarnerata nalinginnaasumik ilimagineqarnera, tassalu ingerlatsiviup suliani suliarisamini suliami illua'tungiusut pisuni arlalinni ilisimatittartussaagai.

Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussat Inatsisileriffiata suliassat suliarineqartarnerat pillugu ilitsersuusianaani (matuma kingornatigut suliassat suliarineqartarnerat pillugu ilitsersuummik taaneqartartussami) imm. 205-207 ingerlatsiviup tamatumunnga atatillugu pisussaaffiisa allaaserineqarnerinik imaattunik imaqarput:

205. Ingerlatsinermut oqartussaasup suliassap suussusia pissutigalugu imaluunniit oqartussaaffimmi tassani nalinginnaasumik suliarineqartarnerat pissutigalugu suliassaq tigungeraniit piffissap sivikinnerusup iluani aalajangiivigisinnaanngikkuniuk oqartussaaffiup suliassamut tunngassuteqartoq nalunaarfigisariaqarpaa suliassap qanoq inissisimanerani aammalu ajornanngippat paasissutissillugu suliassap qaqugu aalajangiivigineqarnissaa oqartussaaffimmit naatsorsuutigineqarnerisq.

206. Oqartussaaffiup aammattaaq suliassamut tunngassuteqartoq ilisimatittariaqarpaa suliassaq sivikinnerusumik suliarineqartussaagaluaq immikkut pissuteqartumik pisarnermit sivilunerusumik suliarineqartariaqalerpat.

207. Suliamut tunngassuteqartumit allakkat nukingisaarutit suliassallu suliarineqarnerani piffissamik atorineqartumik naleqquttumik tunngavilersukkat ingerlaannartumik akineqartariaqarput. Akissuteqaammi ilisimatitsissutigineqartariaqarpoq suliassaq qanoq inissisimaneq aammalu ajornanngippat ilisimatitsissutigineqarluni suliassap aalajangiivigineqarnissaa oqartussaaffiup qaqugu naatsorsuutigineriaa."

Oqaaseqaatiga 2019-4 innersuussutigaara. Kommunip suliami tassani suliap innuttaasumut tunngasup ingerlanera innuttaasumut naammattumik ilisimatitsissutigisarsimangilaa, naak innuttaasup kommuni akissuteqaqqullugu allakkatigut nukingisaartarsimannikkaluaraa. Suliami ilaatigut oqaatigaara oqartussaasoq piffissamik suliamik suliarinninnermut atorineqartussatut naatsorsuutigineqartumik innuttaasumut paasissutissiisimannikkallartillugu innuttaasup qaammatit pingasukkaarlugit nalunaarfigineqartarnera ingerlatsinermi ileqqorissaarnermut naapertuunnerpaasoq. Oqartussaasup suliamik suliarinnittup piffissaq suliamik suliarinninnermut atorineqartoq sivilussasoq qularnaatsumik nalunngippagu ukiumut ataasiarluni-marloriarluni nalunaaruteqartarneq naammassaaq.

Fuldmægtig Anja Rindom Bøndergaardip allaaserisaa "Naammattumik nalunaaruteqartarnerup oqartussaasut iluarisimaarneqarnerulersissinnaavai" 2019-imi ukiumoortumik nalunaarutinni immikkoortumi 2.2-mi ilanngunneqartoq taamatuttaaq innersuussutigaa. Tassani ilaatigut nassuiarneqarpoq oqartussaasup innuttaasumut nalunaaruteqarnissani qaqugukkut aallaavittut isumaliutersuutigisariaqaraa. Ilaatigut nalunaaruteqartoqartariaqarpoq suliamik suliarinninneq suliami illua'tungiusumit isigalugu naammaginartutut naatsorsuutigineqarsinnaasumit sivisunerulerpat.

Kiisalu FOB 2008.380-imi aamma FOB 2010-20-8-mi Folketingip Ombudsmandiata periaasia kiisalu inatsisilerineq pillugu atuakkiaasut, matumani Niels Fengerip atuakkiaani "Forvaltningsret"-imi (2018-imeersumi) quppernerit 390 aamma 694-695 ilanngullugit eqqarsaatigalugit, innersuussutigaa.

3.3. Suliamik suliarinninnermi peqataasinnaassuseqannginneq

Suliamik suliarinninnermi peqataasinnaassuseqanngineq pillugu malittarisassat marlunnik siunertaqarput. Malittarisassat aalajangiinerup pineqartup soqutigisannit suliamut attuumassuteqanngitsunit susassaqaanngitsunillu sunnerneqannginnissaanik siullertut siunertaqarput. Malittarisassat suliami illua'tungiusup innuttaasullu oqartussaasunik tatiginninnerannik sakkortusaanissamik aappaattut siunertaqarput.

Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 3, imm. 1-ikkut makku aalajangersarneqarput:

§ 3. Kinaluunniit pisortatigut ingerlatsinermi suliaqartoq suliassami aalajangersimsumi peqataasinnaanngilaq,

- 1) nammineq imminut eqqarsaatigaluni aningaasalluunniit eqqarsaatigalugit suliap qanoq inerneqarnissaanik soqutiginnilluinnartuuguni imaluunniit siusinnerusukkut suliami tassani kimulluunniit taamatut soqutiginnittumut sinniisuusimaguni,
- 2) taassuma aapparisa, eqqarlia imaluunniit aappariinnikkut siulimigut kinguaami-gulluunniit siulimiluunniit qatannigutaasigut imaluunniit allatigut qanitaasigut qanitsigisumik qanigisarinnittuusoq imminut eqqarsaatigaluni aningaasalluunniit eqqarsaatigalugit suliap qanoq inerneqarnissaanik soqutiginnittuuppat imaluunniit kimut taamatut soqutiginnittumut sinniisuuppat,

- 3) ingerlatseqatigiiffiup, peqatigiiffiup siulersuisuini ilaasortaaguni imaluunniit tamakununga imaluunniit inuinnarmut allamut inatsisinik paasisimasalimmut, suliap qanoq inerneqarnissaanik soqutiginnilluinnartumut, allatigut qanilluinnartuuguni,
- 4) suliassaq pisortatut oqartussaaffiup allap misissuisutut imaluunniit nakkutilliisutut sulineranut tunngasuuppat tamatumunngaluunniit naammagittaalliutaappat, naammagittaalliortorlu taanna suliassarineqartumut taannaluunniit tunngavigalugu pineqaatissiissutaasut nammassineqarnissaannut oqartussaaffimmi tassani siusinnerusukkut aalajangeeqataasimappat, imaluunniit
- 5) **pissutissaqarpat kinaassusersiorsinnaangissusia qularilissallugu.** [Uanga erseqqissaanera]

Suliassat sularineqartarnerat pillugu inatsimmi § 3, imm. 1, nr. 5-imi aalajangersagaq tassaavoq katersivittut aalajangersakkamik taaneqatartuq. Suliassat sularineqartarnerat pillugu inatsit pillugu oqaaseqaatini quppernermi 29-mi oqaatigineqarpoq aalajangersakkami tassani pineqarsinnaasoq tassaasoq kommunimi suliamik sularinnittup suliami illua'tungiusumut qanittumik ikinngutaanera.

Ikinngutigiiittut ilisarimasariinnerup "qanimut" ilisarimasariinnertut taaneqarsinnaanera aalajangiisuusarpoq.

Matumani Hans Gammeltoft-Hansenip atuakkiaani "Inhabilitet i forvaltningen"-imi (2011-meersumi) quppernerit 103-104 innersuussutigaakka.

Oqartussaasup pineqartup peqataasinnaassuseqarnermik isumaliutersuutaasinnaasunut atatillugu qisuariarnissamut pisussaaffeqarnera eqqarsaatigalugu suliassat suiarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 6-ikkut makku aalajangersarneqarput.

§ 6. Kialuunniit pissutsinik § 3, imm. 1-imi taaneqartunik pissuseqartumik ilisimanittup oqartussaaffimmi qullersarisani piaartumik tamatuminnga nalunaarfigissavaa, erseqqilluinnangippat pissuserisat pingaaruteqanngitsuusut. [...].

Imm. 2. Inuup suliami peqataasussaasorinanginnera taamaassorinanginneraluunniit oqartussaasunit imm. 1-imi taaneqartunit aalajangiiffigineqassaaq.

Imm. 3. Aalajangiiffigineqartussaq suliami peqataasussaasorinanginnermik taamaassorinanginnermilluunniit apeqqutip oqaluuserineqarnerani aalajangiiffigineqarneranilu nammineq peqataassanngilaq, taamaattorli takuuk § 4, imm. 1 aamma 2.

Tamannali atortuungilaq allanut inatsisit naapertorlugit allatut aalajangiiffigineqareersunut.”

Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit pillugu ilitsersuummi imm. 21 suliarmik suliarinninnermi peqataasinnaassuseqannginnermi sulinermik pisareersaasinnaaneq pillugu allaaserisamik imaattumik imaqarpoq:

“**21.** Suliarmi peqataasinnaannginneq atuuppat tamatuma nalinginnaasumik kingunerissavaa **suliassap oqartussaasoqarfimmi sulisumut allamut tunniunneqarnera**, imaluunniit ingerlatsinnermi oqartussaaqatigiinneq pineqarpat pineqartoq peqataatinnagu sinniisussaataluunniit ataatsimiigiqquneqarneratigut suliassami aalajangiisoqassalluni, taamaattoq tak. imm. 22.

[...]” [Uanga erseqqissaanera]

Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 4, imm. 1-ikkut makku aalajangersarneqarput:

“**§ 4.** Suliassap suliarinissaani siuliini taaneqartup taassuma taartissaanik pissarsinissaq ajornavissappat imaluunniit ajornartorsiutaasorujussuuppat § 3-mi aalajangersakkat atortuussanngillat.”

Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit pillugu ilitsersuummi imm. 22-mit makku erserput:

“**22.** Suliarmi peqataasinnaannginneq pillugu malittarisassat imm. 21-mi taaneqartutut kinguneraat peqataasinnaanngitsup suliassap pineqartup suliarineqarnerani aalajangiivigineqarneranilu taamatut suliassaqtitaanerup sulisumit allamit, ataatsimiititamilu ilaasortaappat taassuma sinniisissaanit ingerlanneqartariaqarnera. Taamaattorli § 4-mi aalajangersakkap kinguneraa suliarmi peqataasinnaannginneq atorunnaassasoq taamatut taarserneqarnissaq sinniisoqarnissarlunniit ajornavippat, imaluunniit anertuunik ajornartorsiutissaqalersitsilluniluunniit eqqarsarnartoqarpat.

Taamaalilluni § 4, imm. 1 malillugu suliarmi peqataasinnaannginneq atuutilissanngilaq taartissamik pissarsinissaq ajornavippat, imaluunniit ajornartorsiutaarujussuassappat eqqarsarnartoqartorujussuulluniluunniit.

[...]

Suliap sularineqarnera sulisumut allamut ajornartorsiutitaqanngitsumik tunniunneqarsinnaappat apeqqutit saqqummernerini "sulianik paarlaateqatigiinneq" pisariillisaa-taasinnaavoq, pisortat ingerlatsineranni suliassat sularineqartarnerat pillugu inatsit tunngavigalugu piffissarujussuaq atorlugu naliliiniaqqaanngikkaluarluni."

Taamaalilluni suliassat sularineqartarnerat pillugu inatsit pillugu ilitsersuummi oqaatigineqarpoq kommunimi suliamik sularinnittoq suliap sularineqarnerani peqataasinnaassuseqanngippat suliaq oqartussaasup taannaasup iluani suliamik sularinnittumut allamut tunniunneqarsinnaasoq.

Pisuni suliap kinguartinneqarsinnaanngitsutut pissuseqarnerata, soorlu piffissaliussat sivikitsut saneqqunneqarsinnaanngitsut massakkut aalajangiinissamik piumasaqaateqarfiusut pissutigalugit, suliamik sularinnittumut allamut tunniunneqarnissaa ajornakusoorluinnalersippagu ajornarluinnalersippaguluunniit suliamik sularinnittup suliamik sularinninnermi peqataasinnaassuseqannginnera suliassat sularineqartarnerat pillugu inatsimmi § 4, imm. 1-imi atuutsitsinnginnissamik aalajangersagaq atorlugu isiginngitsuusaarneqarsinnaavoq.

Niels Fengerip atuakkiaani "Forvaltningsret"-imi (2018-imeersumi) quppernerna 276-277-imi tamanna ilaatigut imatut allaaserineqarpoq:

"Suliamik paarlaateqatigiinnissamik apeqqut ilaanneeriarluni "allamik periarfissaqarfiunngivissortutut" isigineqartassanngilaq. Taartigiinnissamimi ajornartorsiutit pineqartup suliap ilaani taannarpiami pineqartup ilisimasaanik atorfissaqartitsiviusumi suliaq eqqortumik aaqqinniarlugu pisariaqartumi sularinninnermi peqataanissaanut kisi-mi tunngavilersuutaasinnaammata. Suliami paasissutissanik pisariaqartunik suliamik sularinninnermi peqataasinnaassuseqanngitsup kisimi pissarsisinaanera taartigiin-niarnermi ajornartorsiutaappat taamaalilluni tamanna siullermik sulisup suliamik sularinninnermi peqataasinnaassuseqanngitsup suliamik oqartussaasup piareersaanerani peqataanissaanut tunngavilersuutaasinnaavoq, paasissutissanik oqaaseqaatinillu oqartussaasup suliamik isummerfiginninniarnarnerani atugassanik tunniussinermigut, il-lua'tungaanili sulisup taassuma oqartussaasup aalajangiiniarnarnerani aamma peqataa-neranut tunngavilersuutaasinnaanatik." (Ombudsmandeqarfimmi nutsigaavoq)

Niels Fengerip atuakkiaani "Forvaltningsreet"-imi (2018-meersumi) quppernerit 250 aamma 268 kiisalu Hans Gammeltoft-Hansenip atuakkiaani "Inhabilitet i forvaltningen"-imi (2011-meersumi quppernerit 114 aamma 119-129 aammattaq innersuussutigaakka.

4. Kommunip isumaa

Kommunip uannut oqaaseqaammini 31. maj 2021-meersumi ilaatigut makku oqaatigai:

"Suliami allagaatit tamaasa suliarlu pillugu oqaaseqaatit piumaneqartunut nassuiaat. Atugarissaarnermi immikkoortortaqarfimmi piffissami sivisuumi sulisut akornanni meeqqanik ilaqutariinnillu sullissisut arlallit meeraannut tunngatillugu sulianik ingerlanneqartoqartariaqarsimanera peqqutaasut ilagivaat, aammalu [innuttaasoq] sullissisut akornanni privatimik arlalinnik ikinnguteqartoqarnera pisortatigut sullinneqarnissaanut sullissisunit aporfigineqartarsimalluni, tamanna ajuusaarnarlunilu akuersaarneqarsinnaangikkaluartoq [meeqqamut] tunngasoq tassunga killissimavoq. Massakkut suliamik killiffik unaavoq sullissisumik nutaamik 1. april atorfinittoqarneratigut [meeqqaq] aalajangersimasumik sullissisoqalernikuuvoq, tapersersorteqalernissaanullu isumagininnermi misissuineq kiisalu iliuusissanut pilersaarutip suliarineqarnissaanut paasissutissanik allakkatigut aallertoqarpoq peqqinnissaqarfimmut, kigutileriffimmut aamma atuarfimmut. Suliap aallartinnissaanut angajoqqaatut oqartussaasut akuersitinneqarmata.

Taamaalilluni atuareernerup kingorna tapersersorteqartalernissaanik isumagininnermi misissuineq iliuusissanullu pilersaaruserneq naammassineqariaqarpata tapersersorteqalernissaa aallartissaaq. Taamaattoq tapersersortip sulilersinneqarnissaanik tapersersortinut ataqatigiissarisartoq attaveqarfigineqarpoq, piffissami qaninnermi [meeqqap] tapersersorteqalernissaa siunertaralugu.

[...]"

5. Uanga naliliinera

5.1. Piffissaq kommunip suliamik suliarinninnerminut atugaa

[Innuttaasup] panimmi [...-p] tapersersortitut ikiortilerneqarnissaanik qinnuteqaataa kommunip 21. oktober 2019-imi tiguaa.

Kommunip sulisuisa ilaata sulisuma ilaannut 27. april 2021-mi oqaatigaa [innuttaasup] qinnuteqaataa kommunip ingerlatsiviani suliamik suliarinninnermi peqataasinnaassuseqartoqannginnera pissutigalugu suliarineqarsimanngitsoq. Kommunip oqaaseqaataanit 31. maj 2021-meersumit erserpoq [innuttaasoq] sulianik suliarinnittunik arlalinnik privatimik ikinnguteqartuusoq. Kommunip oqaaseqaataanit aammattaaq erserpoq suliamik suliarinnittoq nutaaq 1. april 2021 aallarnerfigalugu atorfinitsinneqarsimasoq, suliarlu taassuma tigusimagaa.

Piffissami 21. oktober 2019-imit 11. maj 2021-p tungaanut kommunip suliamik suliarinninnermi iliuuseqarsimaneranut uppernarsaatissanik piusoqanngilaq. Taamaattorli kommunip suliamik suliarinninnermik 11. maj 2021-mi aallartisaanerani tapersersortitut ikiortiliisoqarnissaanik 31. maj 2021-mi oqaasiinnartigut aalajangiinerata tungaanut ullut 20-nnaat ingerlasimapput.

Taamaalilluni [innuttaasup] panimmi tapersersortitut ikiortilerneqarnissaanik kommunimut qinnuteqaateqarnerani kommunip suliami alajangiinerata tungaanut piffissaq ukioq ataaseq affarlu sinnerlugu sivilisussuseqartoq ingerlasimavoq.

Uanga paasinninnera unaavoq [innuttaasup] panimmi tapersersortitut ikiortilerneqarnissaanik qinnuteqaataa kommunimit suliamik suliarinninnermi peqataasinnaassuseqannginneq pissutigalugu qisuariarfigineqarsimannginnera piffissap suliamik suliarinninnermut atorneqartup taama sivilisutigineranut pissutaa-nerpaasimasoq.

Uanga paasinninnera unaavoq kommunip isumaginninnermik misissuineq, kommunip suliamik suliarinninnermi peqataasinnaassuseqannginneq pillugu isumaliutersuutai aporfiginagit, [innuttaasup] qinnuteqaataa tiguneqarniariartoq aallartisaarsimasariaqaraluaraa, tassalu piffissami meeqqap immikkut tapersersorneqarnermik pisariaqartitsisinnaanerani kommunimut malugeqqusilluni oqaatiginniffiusumi. Meeqqanik tapersersuisarneq pillugu inatsimmi § 3, imm. 1-ikkut aalajangersarneqarpoq isumaginninnikkut misissuineq aallartisarneqarner-

mi kingornatigut kingusinnerpaamik qaammatit marluk qaangiutsinnagit naammassineqarsimassasoq.

Uanga paasinninnera taamatuttaaq unaavoq kommuni, ingerlatsinermi ileqqoris-saarnerup aamma suliamik suliarinninnerup qaammatini marlunni suliarineqar-nissaanik piunasaqaatip sakkortusisap nassatarisaannik, isumaginninnermik mi-sissuinerup naammassineqarnerata kingornatigut sapaatit akunnerisa arlallit sivi-sunerpaamilluunniit qaammatialunnguit qaangiunneranni aalajangiisariaqartoq.

Kommunip uannut oqaaseqaataa 31. maj 2021-meersoq imatut paasivara kom-munip paasinninnera unaasoq kommuni suliaasaqarfimmi tassani sulianik sulia-rinninnissamut atugassiissutinik amigaateqarsimasoq. Oqaatigaara tamanna pif-fissamik kommunip suliamik suliarinninnermut atugaanik uanga naliliininnut sun-niuteqanngitsoq.

Tamanna tunngavigaugu uanga naliliinera unaavoq piffissaq [innuttaasup] pa-nimmi [...-p] tapersersortitut ikiortilerneqarnissaanik qinnuteqaataanik suliarin-ninnermut kommunip atugaa isorisariaqarluinnartuusoq.

Taamaalillunga kommuni isumaqatigaara oqarmat [innuttaasup] tapersersorti-tut ikiortiliisoqarnissaanik qinnuteqaataata suliarineqarsimannginnera akuerine-qarsinnaasimanngitsoq.

5.2. Kommunip nalunaaruteqartarsimannginnera

Suliami allagaatit tiguneqartut kommunip [innuttaasumut] suliap killiffianik i-ngerlaavartumik nalunaaruteqartarsimaneranut imaluunniit [innuttaasup] qinnu-teqaataata suliarneqarnerata sooq aallartisarneqarsinnaannginneranik [innuttaa-sumut] nassuiaateqarsimaneranut uppersaatinik ilaqanngillat.

Uanga paasinninnera unaavoq kommunip isumaginninnikkut misissuineq mee-qanik tapersersuisarneq pillugu inatsimmi § 3, imm. 2-kkut aalajangersarne-qartutut qaammatit marluk iluanni naammassineqarsinnaanngitsoq paasigamiuk [innuttaasoq] nalunaarfigisimasariaqaraluaraa.

Tamatuma saniatigut uanga paasinninnera unaavoq kommunip piffissamik suliamik suliarinninnermut atorneqartussatut naatsorsuutigineqartumik [innuttaasumut] nalunaaruteqanngikkallartillugu ingerlatsineq ileqqorissaarneq malillugu qaammatit pingasukkaarlugit nalunaarfigisarsimasariaqaraluaraa.

Kommuni taamaaliorsimangilaq.

Tamanna ajuusaarnartutut isigaara.

5.3. [Innuttaasup] nukingisaarutaasa kommunimit akineqartarsimannginnerat

[Innuttaasup] panimmi tapersersortitut ikiortilerneqarnissaanik qinnuteqaanni akineqaqqullugu e-mailikkut 30. december 2019-meersukkut, allakkatigut 22. oktober 2020-meersutigut kiisalu e-mailikkut 14. april 2021-meersukkut nukingisaarisarsimavoq.

Suliami illua'tungiusup nukingisaarutitut allagai pissutissaqarluarluni piffissaq suliamik suliarinninnermut atorneqartoq pillugu tunngavilersuutitalit nalinginnaasumik ingerlaannartumik akineqartariaqarput, tak. immikkoortoq 3.2.

Uanga tamanna tunngavigalugu paasinninnera unaavoq [innuttaasup] nukingisaarutitut allagai kommunip tiguniariarlugit akisimasariaqaralarai.

Kommuni taamaaliorsimangilaq.

Tamanna ajuusaarnartutut isigaara.

5.4. Kommunimi suliamik suliarinnittut suliamik suliarinninnermi peqataasinnaassuseqannginnerat

Kommunip oqaaseqaataa 31. maj 2021-meersoq imatut paasivara [innuttaasup] panimmi tapersersortitut iliortilerneqarnissaanik qinnuteqaataa kommunip suliarisimangikkaa, tassami kommuni isumaqarsimammat kommunimi suliamik suliarinnittut arlallit [innuttaasumik] qanimut ikinnguteqarnertik pissutigalugu suliamik suliarinninnermi peqataasinnaassuseqanngitsut.

Inuiaqatigiinnguani pisumik kommunimi sulianik suliarinnittut suliamik pineqartumik suliarinninnissaminnut peqataasinnaassuseqaratik isumaqarfigisaannik pi-soqarsinnaanera paasisinnaavara.

Uangali paasinninnera unaavoq [innuttaasup] qinnuteqaataa kommunip suliarisimasariaqaraluaraa, soorlu sulianik suliarinnittut "sulianik paarlaateqatigiinnerisigut", suliap kommunimi ingerlatsiviup iluani illoqarfimmut allamut nassiunneqarneratigut taassumaluunniit assigisaanik iliuuseqarnikkut.

Isumaqarpunga sulisup/sulisut suliamik suliarinninnermi peqataasinnaassuseqanngitsut pisup "ajornerpaaffiani" suliamik suliarinninnermi peqataasinnaanera/-rat suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 4, imm. 1-ikkut periarfissinneqartoq.

Immikkoortumi 5.1-imi oqaatigineqartutut uanga paasinninnera unaavoq [innuttaasup] panimmi tapersersortitut ikiortilerneqarnissaanik qinnuteqaataata kommunimit suliamik suliarinninnermi peqataasinnaassuseqannginneq pissutigalugu qisuariarfigineqarsimanginnera piffissap suliamik suliarinninnermut atorneqartup taama sivisutigineranut pissutaanerpaasimasoq.

Tamanna tunngavigalugu isumaqarpunga [innuttaasup] panimmi tapersersortitut ikiortilerneqarnissaanik qinnuteqaataata suliamik suliarinninnermi peqataasinnaassuseqannginnermik isumaliutersuutit pissutigalugit kommunimit qisuariarfigineqarsimanginnera isorisariaqartuusoq.

6. Kommunip malitseqartitsiviginninnera

Isumaqarpunga suliap kommuni siunissami suliani tassunga assingusuni piffissaq suliamik suliarinninnermut atorneqartoq tassunga assingusoq atorumanagu qanoq iliuuseqarsinnaanerluni isumaliutersuuteqarnissaanut pissutissaqalersittariaqaraa. Taamatuttaaq isumaqarpunga sulisut suliamik aalajangersimasumik suliarinninnermi peqataasinnaassuseqaratik naliliippata siunissami kommunip qa-

noq isummertarumaarnera eqqarsaatigalugu ilumini tunaartarisassanik aalajangersaanissaq kommunip isumaliutersuutigisariaqaraa.

Kommuni qinnuigaara oqaaseqaatiga kommunip qanoq iliuuseqarnissanut pisutissaqalersitsinersoq uannut nalunaarutigeqqullugu.

SULIAP INGERLASIMANERANIK ALLAASERINNINNEQ

Suliami allagaatinit erserpoq [meeraq] siusinnerusukkut meeqqerivimmiinnermini tapersersortitut ikiorteqartinneqarsimasoq.

Suliami allagaatinit taamatuttaaqq erserpoq [meeqqap] sunngiffimmi ornittagaa-ta pisortaata [meeqqap] tapersersortitut ikiortilerneqarnissaa 27. august 2019-imi qinnuteqaatigisimagaa.

[Meeqqap] tapersersortitut ikiortilerneqarnissaa [innuttaasup] allakkatigut 21. oktober 2019-imeersutigut kommunimut qinnuteqaatigaa. Allakkanit taakkunannga ilaatigut makku erserput:

“Tapersersortimik qinnuteqaat

Matumuuna allakkatigut qinnuteqaatigissavara panima [...-p] atuareernerup kingorna ornittakkami [“...-mi] tapersersorteqarnissaanik ullup affaanut qinnutigissagakku.

[...]

Tapersersorteqarnissaa assut kissaatiginarpoq, aammalu taama qinnuteqarninnut kissaatiginarpoq ullormut qanoq inneranut paasissutissiisoqartarnissaa amigaatigisarakku, sulisullu arlariit assigiinngitsumik nalilersueriaaseqarmata, ataatsip nalilersueriaasia atorneqalerpat, tassani paaseqatigiissinnaaneq ikioqatigiissinnaanerlu pineqassamat. Tassunga tunngatillugu allamik pisariaqartitsisoqassappat piniarsinnaaner-mut pisinnaatitsivunga.”

[Innuttaasup] paasissutissat tapersersortitut ikiortiliisoqarnissaanik qinnuteqaatip suliarineqarnerani atorneqartussat e-mailikkut 31. oktober 2019-imeersuk-kut nassiuppai.

[Innuttaasup] saaffiginnissutimi, matumani tapersersortitut ikiortiliisoqarnissaa-nik qinnuteqaat ilanngullugu eqqarsaatigalugu, akineqarnissaat e-mailikkut 30. december 2019-imeersuk-kut kommunimut nukingisaarutigaa. E-mailimit tassannga ilaatigut makku erserput:

“Meeqqakka pillugit saaffiginnissutit akineqarnikuunngimmata maanna paasiniarpakka, suliaq/suliat ingerlanersut, imaluunniit sulianik unitsitsisoqarsimanersoq? Taakkununga tunngasunik paasissutissinneqarnikuunnginnama.

[...]

Kingullermik 21. oktober 2019 [meeraq] pillugu allakkatigut tapersersorteqarnissaanik saaffiginnippunga, aammalu iluamik akineqarnanga. Tassunga atatillugu eqqaamaniarpara aamma [meeqqap qatanngutaata] meeqqerivianiit qinnuteqartoqarnikuusoq, kisianni eqqaamanngilara ulloq suna, taamatullu [meeqqamut]. Aamma [meeqqap] atuareernermi kingorna ornittagaaniit allakkatigut qinnuteqartoqarnikuusoq eqqaamaniarpara.

[...]

Taama allanninnut toqqammavigaara utaqqerusaarninni “sillimasutut misigerusaarnera”. Meeqqannut tunngasut suliat unitsinneqarsimappata eqqaaqqinnginniassagakit paasiniaavunga.”

[Innuttaasup] saaffiginnissutimi akineqarnissaat allakkatigut 22. oktober 2020-meersutigut kommunimut nukingisaarutigeqqippaa. Allakkanit taakkunanga ilaatigut makku erserput:

“Paniga pillugu saaffiginnissutit naak?”

Piffissami sivitsortumi saaffiginnissutigisartakkakka paniga [...] pillugu suliasatut tiguneqarnikuunerlutik imaluunniit nipangiutiinnarlugit unitsiinnarneqarnerlutik?

[...-p] kingorna ogaasiinnartigut tunniunneqartut weekend aflatning uima aallaqqanerani atorsinnaagipput, neriorsuilussinnariarluni tusagaqarani pakatsinaq.

[...]

[Panimma] støttetaarniarneranut ulloq 21.10.2019 saaffiginnissuteqarpunga meeqqeriviup saaffiginnissutaa akineqarsimanngimmat suut toqqammavigineraat paasiniarlugit, ulloq manna tikillugu suli akineqanngitsumik, tassungalugu atatillugu suliluunniit oqaloqatigineqarnanga.

[...]

Qanormitaava ilioruma aatsaat sullinneqalerniartugut?! Ila, ila apeqquaterpassuit akis-sutissaqanngitsut.

Neriullunga tamatumuuna uterfigineqarumaarlunga.”

Kommunip suliami allattuivianit 26. oktober 2020-meersumit makku erserput:

“[Meeraq] pillugu allagaqaat suliamillu killiffissiuineq paasiniarlugu allagaqaqqinneq. Isertinneqarpoq scannerlugulu journalianullu ikkunneqarluni sullissisuanullu ingerlateqqinneqarpoq.”

[Innuttaasup] saaffiginnissutiminut akissuteqartoqarnissaa e-mailikkut 14. april 2021-meersukkut kommunimut nukingisaarutigeqqippaa. E-mailimit tassanga ilaatigut makku erserput:

“Maannamut allakkama akineqarneq ajorneri sullinneqarnerullu amigarnerujussua pillugu naammagittaalliorlunga allagaqarpunga:

Paniga [...] pillugu ukiut kingulliit marluk allakkatigut saaffiginnittarnikuugaluarpunga sulili maannamut akineqarnikuunangaluunniit iliuseqartoqarnikuunngilaq, taakkualu ilanngullugit akkiullugit nassiuppakka.

[...]

Ulluinnarnilu atugaanik ikiorneqarsinnaagutta qanoq aamma tamatsinnut oqiliallaataa-tigissava. Taamaattumik una allakkatigut saaffiginnissut akineqarnianngippat naammagittaallionnissamut ilitsersuummik aammalu saaffissamik ilisimatinneqarusuppunga piaakannersumik.”

Kommunip suliami allattuivianit 16. april 2021-meersumit erserpoq [innuttaasup] saaffiginnissutaa 14. april 2021-meersoq kommunip tigusimagaa, saaffiginnissullu kommunip ilaqtariinnik ingerlatsiviani pisortamut nassiunneqarsimasoq.

[Innuttaasoq] uannut allakkatigut 22. april 2021-meersutigut naammagittaalliortoq. [Innuttaasup] naammagittaalliummini ilaatigut makku oqaatigai:

“Panima tapersersorteqalernissaanik siullermik allakkatigut qinnuteqarpunga ulloq 21.10.2019, aappasaanik allakkatigut saaffiginnissutigaara ulloq 21.10.2020 pingajussaanik saaffiginneqqikkaluarpunga allakkatigut ulloq 14.04.2021, oqaasiinnartigulli neriorsorneqarpungaasiit iliuuseqartorumaartoq, taakkununga tunngasumik ataatsimilluunniit allakkatigut akissutinik tunineqarnikuunnginnama uppersaatsissanik peqanngilanga, kisianni allakkakka suligummivakka.”

Sulisuma ilaata kommunimi sulisoq oqarasuaatikkut 27. april 2021-mi attaveqarfigaa, taassumalu ilaatigut oqaatigaa [innuttaasoq] [panimmi] tapersersortitut ikiortilerneqarnissaanik 2019-imi qinnuteqaateqarsimasooq tamatumalu kingornatigut suliami attaveqatigiittartut ataatsimiissimasut. Suliami tamatuma kingornatigut pisoqaqqissimanngilaq, suliarlu inaarlugu suliarineqarsimanani, ilaatigut [innuttaasup] kommunip ingerlatsiviani sulisuunera taamaattumillu kommunip suleqatigisanit qinnuteqaatit qanoq iliorluni suliarineqartarnerannik ilisimasaqannginnera pissutigalugu. Kommunimi sulisup taamatuttaaq oqaatigaa [innuttaasoq] sapaatit akunnerat qaangiuttoq oqaloqatigisimagini.

Kommuni 29. april 2021-mi allaffigaara qinnuigalugulu suliami allagaatit suliarlu pillugu oqaaseqaat nassuteqqullugit. Suliap suliamik suliarinninnermi peqataasinnaassuseqannginnermik ajornartorsiuteqarneq pissutigalugu uninngasimanageranik kommunip 27. april 2021-mi paasissutissiissutigisaa allakkanni innersuusutigaara, kommunilu qinnuigalugu tamanna pillugu immikkut nassuiaateqaqqullugu.

Kommunip [innuttaasoq] 11. maj 2021-mi allaffigaa, [meeqqallu] tapersersortitut ikiortilerneqarnissaanik qinnuteqaataata suliarineqarnera massakkut aallartisarneqartoq nalunaarfigalugu.

Suliami allagaatit oqaaseqaallu kommunimit 1. juni 2021-mi tiguakka.

Kommunip uannut oqaaseqaataanit 31. maj 2021-meersumit ilaatigut makku erserput:

“Suliami allagaatit tamaasa suliarlu pillugu oqaaseqaatit piumaneqartunut nassuiaat. Atugarissaarnermi immikkortorta qarfimmi piffissami sivisuumi sulisut akornanni, meeqqanik ilaqtariinnillu sullissisut arlallit meeraannut tunngatillugu sulianik ingerlanneqartoqartarsimanera peqqutaasut ilagivaat, aammalu [innuttaasoq] sullissisut akornanni privatimik arlalinnik ikinnguteqartoqarnerata pisortatigut sullinneqarnissaanut sullissisunit aporfigneqartarsimalluni, tamanna ajuusaarnarlunilu akuersaarneqarsinnaangikkaluartoq [meeqqamut] tunngasoq tassunga killissimavoq. Massakkut suliamik killiffik unaavoq, sullissisumik nutaamik 1. april atorfinittoqarneratigut [meeqqarq] aalajangersimasumik sullissisoqalernikuuvoq, tapersersorteqarnissaanullu isumaginninnermi misissuineq kiisalu iliuusissanut pilersaarutip suliarineqarnissaanut, paasissutissanik allakkatigut aallertoqarpoq, peqqinnissaqarfimmut, kigutileriffimmut aammalu atuarfimmut. Suliap aallartinnissaanut angajoqqaatut oqartussaasut akuersitinneqarmata.

Taamaasilluni atuariernerup kingorna tapersersorteqalernissaanik isumaginninnermi misissuineq iliuusissanullu pilersarusiorneq naammassineqariarpata tapersersorteqalernissaa aallartissaaq. Taamaattoq tapersersortip sulilersinneqarnissaanik tapersersortinut ataqatigiissarisartoq attavigineqarpoq, piffissami qaninnermi [meeqqap] tapersersortilerneqarnissaa siunertaralugu.”

Kommunip oqaaseqaataa [innuttaasumut] suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaatitut 7. juni 2021-mi nassiuppara, taassumalu oqaaseqaataanik tigusaqarnanga.

Kommunip sulisuma ilaannut oqarasuaatikkut 21. oktober 2021-mi paasissutissiissutigaa [meeraq] tapersersortitut ikiortilerneqassasoq kommuni oqaasiinartigut 31. maj 2021-mi aalajangiisimasoq.

OQAASEQAAMMUT MALITSEQARTITSINEQ

Qeqqata Kommuniata e-mailia 16. marts 2022-mi tiguara. Kommuni ilaatigut imatut allappoq:

“Qeqqata Kommuniani Atugarissaarnermik Suliassa qarfiup meeqqamut innarluutilimmut meeqqamulluunniit tamatuminnga angerlarsimaffimmi ulluuneraniluunniit paaqqinniffimmi pisariaqartitsisumut tapersersortitut ikiortiliisoqarnissaanik qinnuteqaatit immikkoortorta qarfiit pisortaanni katersorneqartarnissaat sulianillu suliarinnittut suleqatigalugit aalajangiivigineqartarnissaat siunissami isumaginiarpaa.

Qinnuteqaatit akuersissutillu assigiinngitsut pillugit takussutissiaq pisorta qatigiit immikkoortorta qarfinni pisortat suleqatigalugit suliarissavaat – taakkulu immikkoortorta qarfiit pisortaasa ataatsimiinnerini tamani misissuataarneqartassallutik, malitseqartit-siviginninnissaq siunertaralugu kiisalu qinnuteqaatigineqartut pillugit aalajangiisoqartarnissaa qulakkeerniarlugu.

Taamatuttaaq paasissutissiissutigineqarsinnaavoq meeqqanut tunngasuni ingerlatse-riaaseq nutaaq pilersineqarsimammat, taassumalu pisortaasut qinnuteqaatinik suliarineqanngitsunik ullormit ullormut malinnaaviginninni arnerat oqilisassavaa – ingerlatseriaatsillu taassuma qinnuteqaatit suliarineqanngitsut qassit sulianik suliarinnittu-niinersut suliassa qarfimmi malinnaavigineqarnissaat qulakkiissallugu.” (Ombudsmandeqarfimmi nutsigaavoq)

Qeqqata Kommuniata ilaatigut makka allakkatigut 20. april 2022-meersutigut nalunaarutigai:

“Danmarkip/Kalaallit Nunaata suleqatigiinnerannut atatillugu aalajangerneqarsimavoq sulianik suliarinneriaaseq nunamut tamarmut atuuttoq atulersinneqassasoq, HSDH-mik suleriaatsip ataani, tassanilu Isumaginninnermik Aqutsisoqarfiup suliani meeqqa-nut tunngasuni sulianik suliarinninnermi atugassatut suliarinneriaaseq suliarisimavaa. Suliarinneriaatsip taassuma aamma siunertaraa pisorta qatigiit nakkutilliinerisa pitsanngorsarneqarnissaat, taamaalilluni suliat meeqqanut tunngasut unittoorsimasut siu-sinnerusukkut paasineqarsinnaasaqqullugit. Suliat piffissaagallartillugu iliuseqarfigi-neqarsimannngitsut pisorta qatigiinnit pilertornerusumik paasineqartarnissaat ajornannginnerulissasoq Qeqqata Kommuniata neriutigaa.

Aqutsinnermi allaffissornikkut tunaartarisassanik sulianik sulisunut suliarinninnermi peqataasinnaassuseqannginnermut atatillugu erseqqinnerusunik suliarinnittoqarnissaa pisariaqartinneqartoq Ombudsmandip oqarnera isumaqatigaarput, taamaalilluni suli-soq suliamik suliarinninnermi peqataasinnaassuseqarani nalunaarpat immikkoorto-qartarfimmi pisortap/isumaginninnermi siunnersortit pisortaata qanoq iliuseqartarnissaa erseqqissumik allaaserineqassalluni. Immikkoortorta qarfimmi pisorta q/isumaginninnermi siunnersortit pisortaat kiisalu Ilaqutariinnermut Immikkoortorta qarfiup pisortaa suliamik suliarinninnermi peqataasinnaassuseqanngippat pisumi taamaattumi tunaartarisassat tamatumunnga peqatigitillu aamma ilanngunneqassapput.” (Ombudsmandeqarfimmi nutsigaavoq)

Qeqqata Kommunian 31. maj 2022-mi nalunaarfigaara kommunip akissutaa tusaatissatut tigugia suliallu suliarineqarnera naammassigiga.